

Ad spørgsmål 19.

Nedenfor gives en sammenfattende oversigt over de i lovgivningen og i tilslutning hertil administrativt fastsatte regler vedrørende foranstaltninger for erhvervshæmmede. Der henvises endvidere til de almindelige bemærkninger til lovforslaget side 8-9.

I. Bestemmelser i folkeforsikringsloven.

Ifølge folkeforsikringslovens § 60, stk. 1, er forsikrede, pensionister, børn under 15 år og personer mellem 15 og 18 år, der på grund af helbredsbetingelserne ikke har kunnet optages i forsikringen, forpligtet til efter invalideforsikringsrettens bestemmelse at underkaste sig bl. a. oplæring, kur og pleje, såfremt der efter rettens skøn er fare for en væsentlig og ikke blot forbigående nedsettelse af erhvervsevnen, hvis foranstaltningen undlades, eller såfremt erhvervsevnen derved vil kunne bedres betydeligt.

Med støtte i denne bestemmelse yder retten hjælp til behandling (på sygehus, særforsorgsinstitution, visse kuranstalter, undertiden ambulante behandling), undervisning, uddannelse og optræning af arbejdssevnen. Udgifterne hertil afholdes af invalideforsikringsfonden, hvis underskud dækkes af staten.

Retten yder hjælpen enten ved selv at iværksætte foranstaltningerne eller ved at afholde udgifter (takst) ved behandling, uddannelse eller optræning af invaliderede ved foranstaltninger iværksat af andre institutioner.

Om den praksis, der har dannet sig på dette område, kan følgende oplyses:

Hjælp til *videregående skoleuddannelse* efter ophøret af den skolepligtige alder (uddannelse til real- eller studentereksamen og på handelsskole, teknisk skole, seminarium og universitet) kan ydes efter et skøn over, om den pågældende egner sig til videregående uddannelse, og om han ikke skønnes at kunne klare sig ved legemligt arbejde. Hjælpen omfatter betaling af et månedligt beløb til kost og logi (i eller uden for hjemmet), eventuelle udgifter til skolepenge, bøger og befordring og for personer i alderen 14-18 år med bopæl uden for hjemmet samt personer over 18 år et beløb til lommepenge. Uddannelsen foregår i almindelighed i de sædvanlige skoler. Kun hvor helbreds-

grunde gør det nødvendigt, gennemføres uddannelsen f. eks. på særlige uddannelsessteder for invaliderede under Samfundet og Hjemmet for Vanføre.

Til *håndværksuddannelse* kan der ydes hjælp, hvor det skønnes, at den pågældende er i stand til at gennemføre en faglig uddannelse og vanskeligt vil kunne klare sig ved ufaglært arbejde. Uddannelsen gennemføres i almindelighed ved mesterlære hos almindelige håndværksmestre på normale uddannelsesvilkår. Kun når særlige forhold gør det nødvendigt, iværksættes uddannelsen på særlige institutioner for invaliderede under Samfundet og Hjemmet for Vanføre. Under uddannelsen gives der den pågældende et månedligt beløb til kost og logi, og der ydes hjælp til dækning af befordringsudgifter, ligesom der gives personer over 18 år samt sådanne lærlinge under 18 år, som ikke kan blive boende i hjemmet, et månedligt beløb til dækning af personlige fornødenheder. Lærlingen må dog bidrage med løn og eventuelt med invalidepension m. v. til dækning af disse udgifter.

Hjælp til *anden uddannelse, optræning eller omskoling* ydes særlig til personer, der er invalideret i en senere alder og ikke kan gennemgå en lærlingeuddannelse eller anden længerevarende uddannelse, men som efter en kortere uddannelse f. eks. har mulighed for at få beskæftigelse ved specialarbejde på et egnet erhvervsområde. Sådant hjælp gives til uddannelse på fabrikken „Inerfa“ og på forskellige kortvarige kurser til uddannelse i svejsning, teknisk tegning, betjening af bogholderimaskiner m. m. Det må herudover nævnes, at invalideforsikringsretten yder hjælp til optræning på en række revalideringsinstitutioner, f. eks. arbejdsklinikken i Odense, revalideringsinstitutionerne i Ålborg, Sønderborg og Kolding, revalideringsafdelingen på Folkekuren ved Hald.

Hvor oplæring o. s. v. ydes en familieforsørger efter disse bestemmelser og foranstaltningen medfører, at han må tage ophold uden for hjemmet eller bliver forhindret i at passe sit erhverv, bestemmer folkeforsikringslovens § 79, stk. 2, at opholdskommunen i trangtilfælde yder det fornødne til familiens underhold. Udgiften hertil refunderes kommunen efter refusions-